

KS § 127

Dnr. 2020/0063

Svar på remiss gällande skärpta regler om utländska månggiften

Justitiedepartementet har inkommit med en remiss gällande skärpta regler om utländska månggiften.

Utredningens övergripande uppdrag är att undersöka hur en stark och ändamålsenlig reglering mot utländska månggiften kan säkerställas. Utredningen ska föreslå hur erkännande av utländska månggiften kan förhindras i Sverige eller hur det på annat sätt kan förhindras att utländska månggiften består här. I uppdraget ingår även att överväga lagändringar vad gäller andra utländska äktenskap som inte erkänns i Sverige enligt lagen (1904:26 s.1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap (IÄL), bland annat om befintliga krav på anknytning för icke-erkännande ska behållas.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 23 april 2020, paragraf 134, att föreslå kommunstyrelsen att anta ett yttrande som sitt eget och tillställa detta till Justitiedepartementet.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antar yttrandet som sitt eget och tillställer detta till Justitiedepartementet.

Skickas till:
Justitiedepartementet
Akten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Remissvar gällande skärpta regler om utländska månggiften

Bakgrund

Justitiedepartementet har inkommit med en remiss gällande skärpta regler om utländska månggiften. Svar ska ha inkommit till Justitiedepartementet senast den 12 maj 2020.

Ärendet

Enligt svensk rätt är äktenskap monogama. Den som redan är gift får inte ingå något nytt äktenskap. Polygama äktenskap är däremot tillåtna i många andra länder. Som huvudregel erkänns inte utländska månggiften i Sverige om minst en parterna var svensk medborgare eller hade hemvist här när äktenskapet ingicks. Om det däremot är fråga om en situation där parterna saknade sådan anknytning till Sverige vid det polygama äktenskapets ingående och sedan flyttar hit, har vissa myndigheter som exempelvis Skatteverket hittills betraktat sådana i utlandet ingångna äktenskap som giltiga. Mot denna bakgrund förekommer det utländska månggiften i Sverige som i vissa sammanhang getts rättsligt erkännande.

Utredningens övergripande uppdrag är att undersöka hur en stark och ändamålsenlig reglering mot utländska månggiften kan säkerställas. Utredningen ska föreslå hur erkännande av utländska månggiften kan förhindras i Sverige eller hur det på annat sätt kan förhindras att utländska månggiften består här.

Månggiften som berör personer utan anknytning till Sverige omfattas i dag inte av det erkännandeförbud i 1 kap. 8 a § första stycket 2 IÄL som innebär att ett utländskt äktenskap inte erkänns om någon av parterna redan var gift vid tidpunkten för äktenskapets ingående. De utländska månggiften som kommer i fråga för erkännande i Sverige rör i praktiken uteslutande män som är gifta med flera kvinnor. Det är diskriminerande att män tillåts ingå äktenskap med flera makar.

Månggiften innebär en syn på äktenskapet som är oförenlig med den princip om likabehandling av makar som svensk rätt bygger på och kraven på jämställdhet. Polygama äktenskap är vidare främmande för den svenska rättsordningen ur ett systematiskt perspektiv och kan leda till svårösta tillämpningsproblem. Mot denna bakgrund bör lagstiftningen om utländska månggiften skärpas.

Utredningens förslag

Månggifte - Utredningen föreslår att ett äktenskap som har ingåtts av den som redan är gift som huvudregel inte ska erkännas i Sverige – även om parterna saknade anknytning till Sverige när äktenskapet ingicks. Detsamma ska gälla äktenskap som ingåtts trots att någon

av de berörda är partner i ett registrerat partnerskap. Utredningens förslag åtgärdar den osäkerhet som finns i dag och säkerställer ett starkare skydd mot utländska månggiften här i landet. Förslaget innebär att utländska polygama äktenskap regleras i enlighet med vad som redan nu gäller för utländska barnäktenskap och tvångsäktenskap. Möjlighet till undantag ska kunna göras om det finns synnerliga skäl.

Äktenskap inom släkten - Utredningen föreslår att anknytningskravet tas bort, vilket innebär att förekomsten av äktenskap inom släkten i Sverige motverkas i alla situationer.

Fullmaktsäktenskap - är äktenskap som har ingåtts utan båda parternas närvaro. Sådana äktenskap är vanligt förekommande i stora delar av världen men kan inte ingås på giltigt sätt i Sverige (4 kap. 2 § ÄktB). Även om utredningens utgångspunkt är att det finns anledning att motverka äktenskap som ingåtts med bristande frivillighet också när en anknytning till Sverige saknas, skulle det vara en allt för långtgående åtgärd att ta bort anknytningskravet. Fullmaktsäktenskap kan bygga på frivillighet och ha ingåtts utan personlig och samtidig närvaro av andra skäl än bristande samtycke.

Utredningen bedömer därför att fullmaktsäktenskap även fortsättningsvis bör omfattas av bestämmelserna om vägrat erkännande i 1 kap. 8 a § IÄL endast om minst en parterna hade anknytning till Sverige vid äktenskapets ingående genom medborgarskap eller hemvist. Motverkandet av äktenskap som inte bygger på frivillighet bör i icke-anknytningsfall alltså även framöver ske genom förbudet mot erkännande av tvångsäktenskap som finns i samma paragraf.

Barn och tvångsäktenskap - Förbudet mot erkännande av barn- och tvångsäktenskap (1 kap. 8 a § första stycket 1 och 3 IÄL) innehåller inte något krav på anknytning till Sverige. Bestämmelserna om barnäktenskap skärptes 2019 och utredningen har bedömt att det saknas anledning att föreslå några lagändringar avseende dessa. Inte heller när det gäller tvångsäktenskap har utredningen funnit anledning att lägga fram några lagförslag.

Ett förtydligat barnperspektiv i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor. Bestämmelsens utformning medför att mannen i äktenskapet inte anses som barnets far i Sverige om han inte betraktas som gift med barnets mor enligt bestämmelserna i IÄL. Ur ett barnperspektiv finns det skäl att tillämpa bestämmelsen i 2 § IFL på det sättet att ett faderskap grundat direkt på utländsk lag gäller även om äktenskapet i sig inte erkänns i Sverige, men är giltigt i det land där barnet vid födelsen fick hemvist. Detsamma gäller i den situationen att faderskapet följer av lagen i den utländska stat där barnet blev medborgare vid födelsen.

Ikraftträdande- och övergångsregler Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2021. Äldre bestämmelser om erkännande i IÄL ska dock gälla för äktenskap som har ingåtts före ikraftträdandet.

Fagersta kommuns sammanfattande ståndpunkter

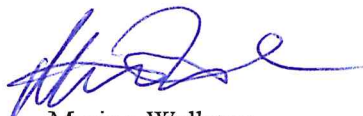
Månggifte, barn- eller tvångsäktenskap representerar en syn på äktenskapet som varken är förenlig med svensk jämställdhetspolitik eller tar barnkonventionen på allvar. Äktenskap som ingåtts av den som redan är gift, som ingåtts med barn eller som ingåtts genom tvång eller bristande samtycke ska inte erkännas i Sverige överhuvudtaget. Det ska inte finnas möjlighet till undantag från detta.

Det skulle samtidigt vara ett stort misslyckande i det fall det sker ett utelämnande av personer som ingått äktenskap före ikraftträdandet av lagförändringarna, om dessa äktenskap inte skulle omfattas av de nya reglerna.

Fagersta kommun ställer sig i övrigt bakom utredningens förslag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar yttrandet som sitt eget

Marino Wallsten
Kommunstyrelsens ordförande

Bilagor

Remissvar gällande skärpta regler om utländska månggiften